7/5873
5874
5875
5876

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.02.06.01-101/ 27.05.05* 25924

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 5.5.2005 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10782 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları konusu, İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN, Balıkesir Milletvekili Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ, Adana Milletvekili Prof. Dr. Gaye ERBATUR ve Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın 7/5873, 7/5874, 7/5875 ve 7/5876 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EK:
1-Yazılı Soru Önergeleri Cevapları (21 sayfa)

DTM İhracat Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:36 Emek 06100 ANKARA
Telefon: (0 312) 204 5229 Faks: (0 312) 212 88 81
e-posta: ihrmevzuat@dtm.gov.tr Elektronik Ağ: www.dtm.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat : Nurten AKGÜL Daire Başkanı

7/5874
5875

Türk mücevherat sektörü son 10 yılda üretimini ve ihracatını hızla artırmıştır. Türkiye dünya altın mücevherat üretiminde ilk 5 ülke arasında yer almakta, dünya mücevherat otoriteleri Türkiye'yi İtalya'ya rakip olarak göstermektedirler. Türkiye'nin değerli taş ve mücevherat ihracatı 2004 yılında, bir önceki yıla göre %31,3 oranında artarak 1 milyar doları aşmıştır. 2005 yılının ilk üç ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,1 ihracat artışı yakalanmıştır. Türk mücevherat sektörünün üretimi ve ihracatı arttıkça sektörün kullandığı (bir çoğu Türkiye'de aşağı yukarı hiç bulunmayan) işlenmemiş değerli taşların ithalatının artması da doğaldır. Bu olumsuz bir gelişme değil, üretime, ihracata, istihdama katkıda bulunan bir süreçtir.

Adana Milletvekili Sn. Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR'un, 3 Sıra ve 7/5875 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Cevap:

Üç soru başlığı altında yer alan önergenize ilişkin değerlendirmemiz aşağıda yer almaktadır:

Yerli üretimi iç piyasa ihtiyacını karşılayan ve ihracat potansiyelimiz bulunan karpuz ithalatında, yerli üretimin korunması ve devamının sağlanması amacıyla mer'i İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde Dünya Ticaret Örgütü pazara giriş taahhütlerimizin en üst seviyesi olan %86,4 oranında gümrük vergisi uygulanmakta olup, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerimiz uyarınca söz konusu Karar kapsamında gümrük vergisi ödenmek kaydı ile karpuz ithalatında herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Ancak, 2005/5 Sayılı Dış Ticarette Standardizasyon Tebliği uyarınca, anılan ürünün ithalatından önce insan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan "kontrol belgesi" alınması gerekmekte olup, yerli ürünün (karpuz) hasat döneminde "kontrol belgesi" düzenlenmesi aşamasında anılan Bakanlıkça azami hassasiyet gösterilmektedir.

Ayrıca, gerek Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, gerekse Sınır Ticaret Merkezleri (STM) Kurulmasına İlişkin 2003/5408 sayılı Karar ve bu Karara istinaden Dış Ticaret Müsteşarlığınca çıkarılan Sınır Ticaret Merkezlerinden Yapılacak İhracat ve İthalata İlişkin yönetmelikte, sınır ticareti kapsamında gerçekleştirilecek tarım ürünleri ithalatının il ihtiyaçları kapsamında belirlenecek kota limitleri dahilinde kalınması ve söz konusu ürünlerin mezkur mevzuatla belirlenen illerde kullanılmasının sağlanması suretiyle yapılabilmesine imkan getirilmektedir.

Bu çerçevede, 2005 yılında;

- Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Iğdır ilinden 01 Kasım-15 Nisan tarihleri arasında İran'dan gerçekleştirilmesinin serbest olması kaydıyla toplam 100 ton,

- Sınır Ticaret Merkezleri (STM) Kurulmasına İlişkin 2003/5408 sayılı Karar kapsamında İran sınırında kurulan Ağrı-Sarısu, Van-Kapıköy ve Hakkari-Esendere Sınır Ticaret Merkezleri'nden 01 Kasım-25 Nisan tarihleri arasında İran'dan gerçekleştirilmesinin serbest olması kaydıyla toplam 3000 ton karpuzun

ithalatına izin verilmiştir.

7/5875
5876

Bununla beraber, Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Sınır Ticaret Merkezleri (STM) Kurulmasına İlişkin 2003/5408 sayılı Karar kapsamında ithalatı ilgili Valiliklerce talep edilen tarım ürünlerine ilişkin olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın değerlendirmesine başvurulmakta, yerli üreticilerimizin zarar görmemesini teminen söz konusu ürünler, miktar ve ithalatın yapılacağı dönemler itibariyle anılan Bakanlığın uygun görüşü ile kısıtlamaya tabi tutulmaktadır.

Denizli Milletvekili Sn. Ümmet KANDOĞAN'ın, 4 Sıra ve 7/5876 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Cevap:

Ülkemiz 2004 yılı ithalat artış rakamına ilişkin iki soru başlığı altındaki önergenize ilişkin değerlendirmemiz aşağıda yer almaktadır:

2004 Yılında İthalat Artışının Nedenleri:

2004 yıllarında ithalatta yaşanan yüksek oranlı artış, büyük ölçüde, ekonomik büyümenin güçlenerek devam etmesinden, TL'nin yabancı paralara karşı değer kazanmasından, Euro/Dolar paritesinin Euro lehine seyretmesinden ve başta ham petrol ve demir-çelik olmak üzere emtia fiyatlarında yaşanan artışlardan kaynaklanmıştır.

I. İthalat ve Ekonomik Büyüme:

2004 yılındaki ithalat artışını, ithalatın makro ekonominin diğer unsurları ile olan ilişkisi bağlamında değerlendirmek yerinde olacaktır. Bilindiği üzere, ithalat ile milli gelir, üretim ve tüketim gibi diğer makroekonomik göstergeler arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Örneğin, milli gelir büyümesi ile ithalat arasındaki yakın ilişki, gelir ve tüketim arasındaki ilişkiye benzemektedir. Milli gelir arttıkça, ithalat da buna paralel olarak artmaktadır. Son yapılan ampirik çalışmalar, milli gelirdeki %1'lik artışın ithalatı yaklaşık %2 artırdığını göstermektedir. Ayrıca, sanayi üretimi ve tüketim talebi ile ithalat arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır. Geleneksel olarak ithalatın yaklaşık %90'ı üretimle bağlantılı olan ara ve sermaye mallarından oluşmaktadır. Bu nedenle, ithalat, sanayi üretimini ve dolayısıyla ihracatı desteklemektedir. Keza, tüketim talebi de tüketim malları ithalatını doğrudan etkilemektedir. Aşağıdaki 1 numaralı tablo, ithalat ile milli gelir ve üretim rakamlarının değişimi arasındaki paralelliği göstermektedir.

Tablo 1:

